

AANHANGSEL TOT DE HANDELINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

(Vragen van de fractie PvdA)

VR nr. 25 07

Rijswijk, 18 maart 2025

Corsa nummer: 25.016198

Rijswijk, 20 februari 2025

Beboeten van dak- en thuislozen in Rijswijk

Op 5 februari publiceerde het CJIB haar laatste cijfers over uitgedeelde boetes in Nederland. De PvdA Rijswijk valt het hoge aantal boetes op dat wordt uitgedeeld aan mensen die op straat slapen. Het is toch wel krankzinnig te noemen dat wij in dit land mensen beboeten die op straat zijn komen te leven, juist omdat zij worstelen met financiële bestaanszekerheid, schulden problematiek en soms ook grote (fysieke dan wel psychische) gezondheidsproblemen kennen.

Hoe kan het dat wij deze mensen vervolgens een boete geven die hen nog verder in de schulden werkt.

Wat PvdA Rijswijk betreft moet dit systeem dat mensen vermorzelt per direct opgeheven worden.

Uit de CJIB cijfers constateren wij dat deze praktijk niet alleen voorkomt, maar ook bovenmatig in Rijswijk wordt toegepast. Rijswijk is momenteel de 73ste grootste gemeente van Nederland (van de 342 in totaal).

Echter, wij waren in 2023 en 2024 respectievelijk een top 12 en top 17 gemeente qua opgelegde boetes voor dakloosheid (er waren in 2023 18 boetes uitgedeeld en 10 in 2024).

De PvdA fractie heeft naar aanleiding van dit bericht de volgende artikel 44-vragen:

- Klopt het dat het beboeten voor buiten slapen gebeurt op basis van **Artikel 2:47:1c** uit onze Algemene Plaatselijke Verordening 'het is verboden op een openbare plaats een voertuig, tent of soortgelijk ander onderkomen als slaapplek te gebruiken'?
- Zijn er ook nog andere artikelen/wetgeving waarop in Rijswijk buitenslapers worden beboet?
- Klopt het dat dit artikel is bedoeld voor het aanpakken van wildkamperen als een soort van vrijetijdsbesteding van mensen? En dus niet bedacht is voor het beboeten van dak- en thuislozen?
- Is het college ermee eens dat deze boetes waar het daklozen betreft contraproductief zijn?

De PvdA Rijswijk roept het college op om deze handelingen te staken. Het oplossen en voorkomen van deze problematiek moet gezocht worden in meer investeren van het begeleiden waarin deze mensen naar een dak boven hun hoofd krijgen en hun levens weer stapje voor stapje kunnen oppakken.

- Kan het college in dit kader toelichten hoe het integrale armoede beleid, waarvan binnenkort aan de raad het uitvoeringsagenda zal worden voorgelegd, ervoor gaat zorgen dat er zowel preventieve maatregelen als reactieve maatregelen voor deze doelgroep worden genomen?

Ter beantwoording van mondelinge vragen tijdens het Forum Samenleving van 3 december 2024 of de ETHOS telling ook in Rijswijk ging plaatsvinden, kon de wethouder tot ons genoeg bevestigend antwoorden. Wij begrijpen dat inmiddels de datum ook bekend is wanneer de telling is volbracht, namelijk 8 april 2025.

- Kan het college uitleggen welke stappen zij zal ondernemen wanneer de resultaten eenmaal bekend zijn?

Tot slot hebben wij nog de volgende vragen in het kader van vroeg signalering dakloosheid en het National Actieplan Dakloosheid.

- Wordt de gemeente op de hoogte gesteld indien inwoners verzekeringsboetes herhaaldelijk niet betalen?
- Wil de gemeente, samen met andere schuldeisende partijen, zich ervoor inzetten om schulden kwijt te schelden als daklozen zich inschrijven in gemeente Rijswijk?

Namens de PvdA-fractie
Wil van Nunen
Maurits Bosma

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

1. *Klopt het dat het beboeten voor buiten slapen gebeurt op basis van Artikel 2:47:1c uit onze Algemene Plaatselijke Verordening 'het is verboden op een openbare plaats een voertuig, tent of soortgelijk ander onderkomen als slaappleats te gebruiken'?*

Ja dit klopt.

2. *Zijn er ook nog andere artikelen/wetgeving waarop in Rijswijk buitenslapers worden beboet?*

Andere wetgeving is geregeld in artikel 4.2.1 van de Verordening Fysieke Leefomgeving. Hierin staat dat het verboden is ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het omgevingsplan is bestemd of mede bestemd. En daarnaast in de vorm van het nieuwe artikel 2:54 APV waarin het verbod is opgenomen een openbare plaats als slaappleats te gebruiken of op een openbare plaats een voertuig, vaartuig, woonwagen, tent of een andere vorm van beschutting als slaappleats te gebruiken, daarin te overnachten of daartoe gelegenheid te bieden.

3. *Klopt het dat dit artikel is bedoeld voor het aanpakken van wildkamperen als een soort van vrijetijdsbesteding van mensen? En dus niet bedacht is voor het beboeten van dak- en thuislozen?*

Nee, artikel 4.2.1 van de VFL is bedoeld voor personen die recreatief wildkamperen. De verboden uit de APV hebben als doel het voorkomen en tegengaan van hinder en overlast, brandgevaar, verontreiniging van de openbare ruimte en risico's voor de volksgezondheid.

4. *Bij de genoemde cijfers van 2023 en 2024; hoe vaak betrof het hier wildkamperen en hoe vaak betrof het hier een dak- en thuisloze mens? Hoeveel in aantallen en hoeveel verschillende mensen?*

We herkennen het aantal genoemde boetes niet omdat we niet zelf alle boetes uitschrijven. Er zijn geen waarschuwingen of boetes gegeven voor wildkamperen. Voor het slapen op een openbare plaats zijn in 2023 8 waarschuwingen gegeven en geen boetes. In 2024 betrof het 5 boetes, 8 waarschuwingen. Bij het toezicht op de naleving van het verbod weegt de toezichthouder af welk handhavingsmiddel hij in de concrete situatie proportioneel acht. In de meeste gevallen wordt volstaan met een waarschuwing, tenzij sprake is van recidive.

5. *Is het college ermee eens dat deze boetes waar het daklozen betreft contraproductief zijn?*

In Rijswijk valt de overlast van daklozen relatief gezien erg mee. Een enkele keer treffen we een persoon die op een openbare plaats overnacht. Er zijn geen waarschuwingen of boetes gegeven voor wildkamperen. Voor het slapen op een openbare plaats zijn in 2023 8 waarschuwingen gegeven en geen boetes. In 2024 betrof het 5 boetes, 8 waarschuwingen. Bij het toezicht op de naleving van het verbod weegt de toezichthouder af welk handhavingsmiddel hij in de concrete situatie proportioneel acht. In de meeste gevallen wordt volstaan met een waarschuwing, tenzij sprake is van recidive

6. *De PvdA Rijswijk roept het college op om deze handelingen te staken. Het oplossen en voorkomen van deze problematiek moet gezocht worden in meer investeren van het begeleiden waarin deze mensen naar een dak boven hun hoofd krijgen en hun levens weer stapje voor stapje kunnen oppakken. Kan het college in dit kader toelichten hoe het integrale armoedebeleid, waarvan binnenkort aan de raad de uitvoeringsagenda zal worden voorgelegd, ervoor gaat zorgen dat er zowel preventieve maatregelen als reactieve maatregelen voor deze doelgroep worden genomen?*

De uitvoeringsagenda *Samen werken aan een zeker bestaan 2025-2026* welke een integrale aanpak beschrijft tussen welzijn en armoede wordt op korte termijn aan de Raad toegezonden. Het onderwerp dakloosheid is niet opgenomen in de uitvoeringsagenda. Het leven op of onder de armoedegrens en dakloosheid zijn onderwerpen die elkaar raken maar niet één op één samenvallen. Voor wat betreft schuldenpreventie, ter voorkoming van dakloosheid, zetten we als gemeente in op vroeg signalering. Wij ontvangen signalen van vaste lasten partners wanneer een inwoner bijvoorbeeld een huurachterstand heeft. Daarnaast hebben we een convenant met woningbouwcorporaties Rijswijk Wonen en Vidomes om huisuitzettingen te voorkomen. Tot slot is het Servicepunt ingericht, waar inwoners terecht kunnen met al hun financiële vragen.

7. *Ter beantwoording van mondelinge vragen tijdens het Forum Samenleving van 3 december 2024 of de ETHOS telling ook in Rijswijk ging plaatsvinden, kon de wethouder tot ons genoeg bevestigend antwoorden. Wij begrijpen dat inmiddels de datum ook bekend is wanneer de telling is volbracht, namelijk 8 april 2025. Kan het college uitleggen welke stappen zij zal ondernemen wanneer de resultaten eenmaal bekend zijn?*

De Ethos telling zal worden uitgevoerd in de regio Haaglanden (Den Haag, Rijswijk, Wassenaar, Leidschendam-Voorburg) en zal plaatsvinden op 8 april. De verwachting is dat de Ethos telling ons veel zicht zal geven op de aantallen daklozen in onze regio en met name inzicht zal geven in de verschillende groepen daklozen die hier onder vallen.

Het gezamenlijk duiden van de aantallen en de specifieke doelgroepen daklozen in onze regio zal bij de gemeente en bij alle andere organisaties naar verwachting een goed beeld geven van de specifieke problematiek rondom dakloosheid in onze regio en inzicht geven in welke specifieke maatregelen hiervoor getroffen kunnen worden.

Vanuit dit specifieke beeld, verwacht de gemeente een gericht en specifiek plan te kunnen maken om dakloosheid te verminderen. Hierin is samenwerking en het maken van afspraken met regiogemeenten en organisaties/corporaties essentieel. Wij verwachten dat met de inzichten vanuit de Ethos telling, deze samenwerking nog meer verbeterd zal worden.

Wanneer de resultaten hierom vragen, zal de gemeente ook pogen zelf preventieve maatregelen te nemen en dit waar nodig te verwerken in het beleid. Een voorbeeld van een maatregel is de samenwerking met het Kansfonds en Rijswijk Wonen waarbij we momenteel onderzoeken of het waardevol is om een maatschappelijk vastgoedfonds op te zetten waarmee extra woonplekken voor dakloze mensen gerealiseerd kunnen worden.

8. *Wordt de gemeente op de hoogte gesteld indien inwoners verzekeringsboetes herhaaldelijk niet betalen?*

Nee. Verzekeringsboetes worden geïnd via het CJIB en het CJIB biedt indien mogelijk een betalingsregeling aan van maximaal 36 maanden. Als hier advies en ondersteuning wenselijk is, kunnen inwoners zich melden bij het Serviceteam.

9. *In het kader van vroegsignalering, wordt de gemeente op de hoogte gesteld indien de vaste lasten niet betaald worden. Dit heeft dus geen betrekking op niet betaalde boetes. Wil de gemeente, samen met andere schuldeisende partijen, zich ervoor inzetten om schulden kwijt te schelden als daklozen zich inschrijven in gemeente Rijswijk?*

Vroegsignalering richt zich op het vroegtijdig signaleren van niet betaalde vaste lasten en gaat niet over het kwijtschelden van schulden. Daklozen kunnen zich niet inschrijven in de gemeente Rijswijk en worden doorverwezen naar het Daklozenloket in Den Haag. Boetes worden geïnd door het CJIB. Betalingsregelingen dienen rechtstreeks met het CJIB te worden getroffen.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Feitcode:
114a recreatief
114b onderkomen